

گذری بر تاریخچه‌ی سیزده بدر

سیزده بدر، سیزدهمین روز فروردین‌ماه و از جشن‌های نوروزی است، در تقویم‌های رسمی ایران این روز، روز طبیعت نامگذاری شده است و از تعطیلات رسمی است.

سیزده بدر، سیزدهمین روز فروردین‌ماه و از جشن‌های نوروزی است، در تقویم‌های رسمی ایران این روز، روز طبیعت نامگذاری شده است و از تعطیلات رسمی است.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، از اردیبل، سیزده بدر سیزدهمین روز فروردین‌ماه و از جشن‌های نوروزی است، در تقویم‌های رسمی ایران این روز، روز طبیعت نامگذاری شده است و از تعطیلات رسمی است. هیچ سندی وجود ندارد که مردمان نسل‌های پیشین از نحسی سیزده سخن گفته باشند، شاید از آنجایی که درباره‌ی این روز آگاهی کمتری وجود داشته در یکی دو قرن اخیر شاید به علت اینکه عدد ۱۳ در برخی ادیان و فرهنگ‌ها نحس دانسته می‌شود در ایران نیز این بدعت یا علت بی‌پایه و اساس را به سیزده بدر اضافه کرده‌اند.

در میان جشن‌های ایرانی جشن سیزده بدر کمی مبهم است، چون مبنا و اساس دیگر جشن‌ها را ندارد در کتاب‌های تاریخی اشاره‌ی مستقیمی به وجود چنین مراسمی نشده است اما در منابع کهن اشاره‌هایی به روز سیزدهم فروردین داریم. ایرانیان باستان در آغاز سال نو پس از دوازده روز جشن گرفتن و شادی کردن که به یاد دوازده ماه سال است، روز سیزدهم نوروز را که روز فرخنده‌ایست به باغ و صحرا می‌رفتند و شادی می‌کردند و در حقیقت به این ترتیب رسمی بودن دوره‌ی نوروز را به پایان می‌رسانیدند.

دیرینه سیزده بدر

روز طبیعت (سیزده بدر) سنت ایرانیان باستان بمناسبت پیروزی ایزد باران بر دیو خشکسالی اُپوش می‌باشد، سیزدهم روز از ماه فروردین، تیر یا تیشتر نام دارد. ایزد تیر یا تیشتر که در اوستا، یشتی هم به نام آن وجود دارد ایزد باران است و در باور پیشینیان پیش از آشو زرتشت برای این که ایزد باران در سال جدید پیروز شود و دیو خشکسالی نابود شود باید مردمان در نیایش روز تیر ایزد از این ایزد یاد کنند و از او در خواست باریدن باران کنند.

در ایران باستان پس از برگزاری مراسم نوروزی سیزدهم که به ایزد باران تعلق داشت مردم به دشت و صحرا و کنار جویبارها می‌رفتند و به شادی و پایکوبی می‌پرداختند و آرزوی بارش باران را از خداوند می‌کردند.

هم‌اکنون هم زرتشتیان از بامداد روز تیشتر ایزد و فروردین‌ماه، سفره نوروزی را بر می‌چینند، خوردنی‌ها و مقداری آجیل و شیرینی‌های باقی‌مانده در سفره نوروز را با خود به طبیعت می‌برند، و شیشه سبزه‌های موجود در سفره را با خود برمی‌دارند و به دشت و صحرا و کنار چشمه‌ها یا آب‌های روان می‌روند. سبزه‌ی خود را در کنار جویبارها به آب روان می‌سپارند و آرزو می‌کنند که سالی پربرکت و خرم داشته باشند، تا پسین آن روز را بیرون از خانه هستند و در طبیعت و میان سبزه و صحرا به شادمانی می‌پردازند.

آئین‌های سیزده بدر

این رویداد دارای آئین‌های ویژه‌ای است که در درازای تاریخ پدید آمده و اندک اندک چهره سنت به خود گرفته است از آن جمله می‌توان آئین‌های گره زدن سبزه، سبزه به رود سپردن، خوردن کاهو و سکنجبین، پختن خوراک‌های گوناگون به‌ویژه آش رشته، پرتاب 13 عدد سنگ مخصوص مناطق کردنشین

سبزه گره زدن

یکی از آئین‌های این روز سبزه گره زدن است که بیش‌تر جوانان در این روز این کار را انجام می‌دهند. گره زدن سبزه به معنای گره زدن زندگی با طبیعت است که همیشه سبز و شاداب باقی بمانیم.

فلسفه‌ی سبزه گره زدن

یکی از کارهای روز سیزده بدر، علف گره‌زدن است، در خصوص سابقه‌ی این رسم می‌گویند که مربوط به فرزندان کیومرث یعنی اولین زوج یا اولین پدر و مادر (مشیه و مشیانه) است، زرتشتیان معتقدند چون این دو با هم ازدواج کردند، دو شاخه «مورد» را گره زدند و پایه‌ی ازدواج خود را بنا نهادند و از آن زمان به بعد این رسم معمول شد و امروز هم دختران و پسران برای بستن پیمان زناشویی نیت می‌کنند و علف گره می‌زنند.

در مناطق کردنشین در پایان روز سیزده بدر 13 عدد سنگ رابه پشت سر پرتاب می‌کنند بدین معنا که آرزو می‌کنند که بلایا و نواحس از شخص دور شود و به ازای هر سنگ یک آرزوی نیک می‌کنند.